

Thăm đất Thánh ở hai bờ hàng rào

ISRAEL – PALESTINE

Phạm Tuấn

Nằm trong một quần thể di tích nhưng lại ở hai phía của hàng rào an ninh đang là một trong những điểm nóng nhất thế giới; ít người có cơ hội đến được cả hai nơi này trong một chuyến đi.

Chưa đến Jerusalem thì coi như chưa đến Israel, tôi đăng ký vội vã một tour từ khách sạn Dan Panorama (Tel Aviv). Cô hướng dẫn gợi ý: Nếu đi Bethlehem thì thêm 10 USD nữa. Tôi ngạc nhiên không chỉ vì có thể vào Bethlehem mà còn vì không hiểu tại sao chỉ thêm có 10 USD.

Jerusalem nhìn từ trên cao.

Jerusalem bình yên ngoài sức tưởng tượng của tôi bởi nơi đây cả trong quá khứ và hiện tại có quá nhiều biến cố. Những du khách đặt chân đến đây sẽ có cảm giác thế nào là 3 tôn giáo lớn nhất và nhiều dân tộc đang chung sống trong một thành phố đẹp như trong phim thần thoại.

Vị hướng dẫn viên duy nhất kiêm lái xe vừa đưa đoàn đi, vừa nói qua hệ thống loa của xe: “Jerusalem - miền đất hội tụ 3 tôn giáo lớn nhất trên thế giới: Do Thái, Cơ Đốc và đạo

Hồi. Mỗi người khi đặt chân đến đây đều cảm thấy như đang trôi trong những giấc mơ bí ẩn bởi mỗi viên đá trên các con đường hay mỗi bức tường...”

Không khí linh thiêng xuất phát từ chính không gian kiến trúc. Tất cả những ngôi nhà ở Jerusalem đều được xây dựng bởi một loại đá đặc biệt gọi là “đá Jerusalem”, khiến nó có một màu trắng đều nhau, lưu giữ khí linh thiêng và huyền bí của thành cổ. Nhà cửa, các khách sạn, nhà hàng cũng được xây bằng đá này.

Một góc Jerusalem: Những người này vừa bán hàng vừa biểu diễn.

Dấu tích con đường hành khổ và 14 sự kiện trên đường vác Thánh giá và nơi hành hình Chúa Jesu được tái hiện sinh động bằng con số đánh trên tường và lời thuyết minh rõ ràng của hướng dẫn viên. Tuy nhiên tất cả những di tích rất thiêng liêng đó chìm vào không khí náo nhiệt của chợ Ả-rập và những âm thanh lẫn lộn phát ra từ nhiều gian hàng ở đây. Một trong những điểm đến đặc biệt khác của khu thành cổ là nhà thờ Hồi giáo Al Aqsa - Thánh đường của đạo Hồi với kiến trúc mái vòm hình cung màu xám, vốn là nơi cầu nguyện linh thiêng của các tín đồ đạo Hồi từ hàng trăm năm qua. Đứng từ trên cao sẽ thấy hai biểu tượng của Đạo Hồi và đạo Cơ Đốc tạo thành 2 điểm nhấn trên nền Jerusalem.

Người Do Thái cầu nguyện bên Bức tường Than khóc.

“Bức tường Than khóc” di tích còn sót lại phía Tây của đền thánh Jerusalem sau khi ngôi đền bị tấn công và tiêu hủy bởi quân La Mã vào năm 70. Người Do Thái rất tôn sùng bức tường này vì đây là phần duy nhất còn lại của một công trình lịch sử và là niềm tự hào của họ. Các tín đồ vẫn đổ về đây từ khắp nơi trên thế giới cầu nguyện và hôn lên “Bức tường Than khóc”. Mỗi người vào đây đều phải “Do Thái hóa” mình bằng cách đội những chiếc mũ của người Do Thái làm bằng giấy để ngoài cổng. Đường vào Bức Tường được chia thành 2 lối, một cho nam, một cho nữ. Nhưng nếu đứng sát hàng rào phân chia, vẫn có thể kiễng lên để nhìn sang phía bên kia. Đạo bước trên phố cổ kính và trầm mặc mới hiểu cảm giác đang bước qua những nơi mà rất nhiều sự kiện lịch sử trọng đại của thế giới đã từng diễn ra. Những nền văn minh rực rỡ, những đội quân dũng mãnh hay những nhà truyền giáo huyền thoại đã từng có mặt ở nơi này.

Nhà thờ Bethlehem được dựng lên chính nơi Chúa sinh ra đời.

Vượt hàng rào an ninh vào nơi Chúa ra đời

Đường vào Bethlehem từ Jerusalem.

Chỉ có 3 người muốn đi Bethlehem trong tổng số 40 người đăng ký tour nhưng hãng du lịch của Tel Aviv vẫn sẵn lòng mặc dù quy trình đi sang Thánh địa không hề đơn giản.

Rời Jerusalem, hướng dẫn viên chỉ cho tôi chiếc taxi rời bảo đi thẳng đến biên giới, tự đi qua hàng rào, sang bên kia sẽ có một người tên là Adan đứng đón. Không có cảm giác đi du lịch một chút nào vì trước mặt là bức tường an ninh sừng sững kéo dài hết tầm mắt, cổng vào Palestine là những con đường chỉ đủ cho một người đi và hai bên là hàng rào sắt cùng dây thép gai.

Du khách đi qua những cửa xoay chỉ đủ cho mỗi một người qua, và khi nào nhân viên an ninh ở trong ấn nút xanh thì mới có thể vào. Tôi rút máy ảnh ra bấm lia lịa nhưng chỉ được mấy giây, nhân viên an ninh chỉ mặt bảo không được chụp.

Mọi thứ trên người đều phải đưa qua máy soi, dù cũng chẳng có mấy người vào cùng một

lúc. Soi xong sẽ tiếp tục đi trên con đường độc đạo với hàng rào sắt để đến phía bên kia biên giới. Dù là nơi cực kỳ nổi tiếng về du lịch nhưng các dịch vụ ở đây dường như là dã chiến: Chỉ có vài hàng lưu niệm, vài hàng ăn nhanh nhưng tất cả đều được bán trên xe ô tô hoặc những chiếc giá có bánh xe.

Lúc tôi đến Bethlehem trùng với giờ thăm của Tổng thống Italia nên được chứng kiến lực lượng an ninh được phô diễn thế nào. Chỉ 2 km từ biên giới đến Bethlehem mỗi ngôi nhà, mỗi góc phố đều có an ninh bông súng đứng, trong mỗi con hẻm là xe cảnh sát, xe cứu thương “mai phục”. Người dân Bethlehem dường như đã quen với cảnh này nên vẫn bán hàng, và sinh hoạt bình thường.

Đón tôi sau hàng rào, anh lại đưa chúng tôi lên taxi, không biển hiệu, không cờ xí... chúng tôi đi như những người dân của thành phố này.

Máng cỏ nơi Chúa ra đời.

Adan nhanh chóng đưa chúng tôi đến nhà thờ Bethlehem, nơi Chúa được sinh ra giữa biển người và những họng súng chọc lên trời. Di tích nơi Chúa được sinh ra đời nhỏ gọn nép mình trong góc Nhà thờ Bethlehem, nhỏ đến mức mọi người phải xếp hàng và nối nhau đi qua từng người một. Ai qua đâu cũng cố gắng chụp ảnh bằng được với cái máng cỏ nên khi đông khách, đoạn này bao giờ cũng bị ùn tắc.

Liên danh qua hàng rào an ninh

Ai qua hàng rào cũng được (chỉ cần mang theo hộ chiếu) nhưng hướng dẫn viên của Israel thì không được hành nghề ở Palestine. Tôi biết được thông tin này khi hỏi người hướng dẫn Do Thái đi cùng chúng tôi từ đầu tại sao không đưa chúng tôi đi tiếp.

Adan là người Ả rập, anh không mở công ty nhưng không quá khó để kiếm được tám thẻ

Adan, người Ả rập, luôn bận rộn với những cuộc điện thoại từ Jerusalem.

hành nghề hướng dẫn viên. Vì nơi đây là độc quyền du lịch của người Ả rập nên anh cũng ăn nên làm ra dù lượng khách không đông lắm.

Mỗi khi có khách, nhân viên hãng du lịch Tel Aviv gọi điện cho Adan hẹn giờ đón, nếu đông khách thì chờ bằng xe của hãng, vắng thì chờ bằng taxi. Tiền hoa hồng cho Adan dựa vào lượng khách ngày hôm đó. Cả vị hướng dẫn viên và những người bán hàng lưu niệm ở hai bên biên giới đều khiến cho người lạ đến đây nhận thấy sự phân biệt Do Thái và Ả rập. Trong chuyến đi chóng vánh của tôi sang Bethlehem, anh Adan liên tục nhận được điện thoại của vị hướng dẫn Israel hỏi thăm tình hình.

Bạn có thể mua được đồ lưu niệm có biểu tượng Jerusalem dễ dàng tại Bethlehem và ngược lại. “Chúng tôi không muốn để hận thù len lỏi vào cuộc sống hằng ngày”, một chủ cửa hàng lưu niệm ở Bethlehem nói với tôi khi được hỏi tại sao bán hàng có dòng chữ Jerusalem.

Cổ kính kết hợp với hiện đại, Jerusalem vẫn giữ được không khí linh thiêng cả ở nơi hiện đại nhất.

Nhân viên an ninh mọi chỗ mọi nơi là điều du khách cảm nhận rõ nhất khi đến Bethlehem.

Nhà thờ nơi Chúa bị hành hình rồi hồi sinh

Cảnh sinh hoạt của người Do Thái trong khu vực Thành cổ, quanh Bức tường Than khóc.

Để vào được nơi Chúa sinh ra (ảnh trên), du khách phải qua hàng rào an ninh và những quán hàng rong cơ động bên đường.

Tiền bạn thân

Hữu Nghị

Tôi tiền Anh về cõi đất trời
 Làn sương cỏ khóc, lá thông rơi
 Giàu sang phú quý làm chi nhĩ?
 Sự nghiệp công danh cũng thế thôi
 Anh đi tôi vẫn luôn luôn nhớ
 Lòng bạn chân tình sánh biển khơi
 Thôi thế thì thôi ta tạm biệt
 Hẹn ngày tái ngộ cuối chân trời

Vắng Bà (đi VN)

Hữu Nghị

Hơn một tháng nay vắng bóng Bà
 Ra vào thơ thần chẳng ai la
 Bát đĩa đầy Sink không thềm rửa
 Quần áo lung tung vút khắp nhà
 Xem phim cặp khi già rút riếc
 Đêm nằm gói chiếc một mình ta
 Đâu đây man mác tình nhưng nhớ
 Một mảnh tình già ta với ta.